

اثرات پرایمینگ بذر با پلی اتیلن گلیکول و فسفات دی هیدروژن پتاسیم بر جوانه زنی دوفرم پیاز

علی حقیری، عبدالکریم کاشی، ذبیح الله زمانی، محمود لطفی

عضو هیئت علمی پژوهشکده گیاهان دارویی، جهاد دانشگاهی و دانشجوی سابق،
کارشناسی ارشد علوم باگبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تهران،
استاد و دانشیار پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران و
استادیار پردیس ابوریحان دانشگاه تهران

پرایمینگ بذر یک وسیله تیمار بذر با محلول های اسمزی جهت بهبود سرعت و
یکنواختی جوانه زنی می باشد. در این تحقیق بذور پیاز قرمز آذرشهر و سفید کاشان
داخل محلول های هوادهی شده پلی اتیلن گلیکول ۱۰۰۰ و ۱۰۰۰۰ با غلظت ۲۴۲ مولال و
فسفات دی هیدروژن پتاسیم با غلظت های ۱/۵ و ۱/۰ مولار به مدت ۱۴ روز در
شرایط دمایی ۱۲ تا ۱۷ درجه سانتیگراد تیمار شدند. بذور پس از تیمار شکسته، خشک و
به مدت یک ماه در دمای ۱۸-۲۲ درجه سانتیگراد نگهداری شدند. محلول های مورد
آزمایش بر درصد جوانه زنی، میانگین روزها و ضریب سرعت جوانه زنی موثر بودند، به
طوری که فسفات دی هیدروژن پتاسیم ۵٪ مولار بالاترین درصد و سریعترین جوانه
زنی را در پی داشت. بذور رقم سفید کاشان از جوانه زنی سریعتری برخوردار بودند و
در بررسی اثرات متقابل مشخص شد که برای پیاز قرمز آذرشهر محلول ۵٪ مولار و
برای رقم سفید کاشان محلول ۱ مولار فسفات دی هیدروژن پتاسیم سریعترین جوانه
زنی را به دنبال دارد ولی برای افزایش یکنواختی جوانه زنی محلول های غلیظ تر توصیه
می شود. یک ماه نگهداری بذور پرایمینگ شده سبب کاهش درصد جوانه زنی شده ولی
مقدار کاهش در پلی اتیلن گلیکول ۶۰۰۰ کمتر از سایر تیمارها بود.